

Afvalbeleidsplan Gemeente Vught

2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding - Waarom nieuw afvalbeleid?	5
1.2 Beleidskaders	6
1.2.1 Van Afval naar Grondstof (VANG)	6
1.2.2 Circulaire economie	6
1.2.3 Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	6
1.2.4 Statiegeld op kleine plastic flesjes en blikjes	6
1.3 Doelstellingen	7
1.4 Leeswijzer	7
2. Algemeen	8
3. Restafval	9
3.1 Waar staan we nu?	9
3.2 Doelstelling	9
3.3 Resultaten Sorteeranalyse	9
3.4 Uitkomst Enquête	10
3.5 Uitvoeringsmaatregelen	11
3.5.1 Luiers	11
3.5.2 Kleiner formaat grijze container	12
3.5.3 Hoeveel containers staan we toe?	12
3.5.4 Ondergrondse containers bij nieuwbouwlocaties	12
3.6 Voorgestelde wijzigingen	12
4. Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)	13
4.1 Waar staan we nu?	13
4.2 Doelstelling	13
4.3 Uitkomst Enquête	13
4.3.1 GFT	13
4.3.2 Snoeihout	14
4.4 Uitvoeringsmaatregelen	15
4.4.1 Gedeeltelijk invoeren diftar	15
4.4.2 Hoogbouw pilot	15
4.4.3 Snoeihout	15
4.4.4 Gratis uitdelen compost	15
4.4.5 Kleiner formaat groene container	16
4.4.6 Hoeveel containers staan we toe?	16
4.5 Voorgestelde wijzigingen	16

5.	Plastic, blik en drinkpakken (PBD).....	17
5.1	Waar staan we nu?	17
5.2	Doelstelling.....	17
5.3	Uitkomst Enquête	17
5.4	Uitvoeringsmaatregelen	18
5.4.1	Nascheiding.....	18
5.5	Voorgestelde wijzigingen.....	19
6.	Oud papier en karton (OPK)	20
6.1	Waar staan we nu?	20
6.2	Doelstelling.....	20
6.3	Uitkomst Enquête	20
6.4	Uitvoeringsmaatregelen	21
6.4.1	Invoering papiercontainer.....	21
6.4.2	Verlaging ophaalfrequentie naar 1x per 4 weken.....	23
6.4.3	Invoering Ja/Ja sticker.....	23
6.5	Voorgestelde wijzigingen.....	24
7.	Glas.....	25
7.1	Waar staan we nu?	25
7.2	Doelstelling.....	25
7.3	Uitkomst Enquête	25
7.4	Voorgestelde wijzigingen.....	26
8.	Textiel.....	27
8.1	Waar staan we nu?	27
8.2	Doelstellingen.....	27
8.3	Uitkomst Enquête	27
8.4	Voorgestelde wijzigingen.....	28
9.	Milieustraten.....	29
9.1	Waar staan we nu?	29
9.2	Doelstelling.....	29
9.3	Uitkomst Enquête	29
9.4	Uitvoeringsmaatregelen	29
9.4.1	Meer doen met herbruikbare goederen.....	29
9.4.2	KCA	31
9.5	Voorgestelde wijzigingen.....	31
10.	Communicatie	32
10.1	Waar staan we nu?	32
10.2	Doelstellingen.....	32
10.3	Uitkomst Enquête	32

10.4	Uitvoeringsmaatregelen	33
10.4.1	Communicatie Campagnes	33
10.4.2	Communicatie over wijzigingen	33
10.5	Voorgestelde wijzigingen	33
11.	Zwerfafval	34
11.1	Zwerfafvalvergoeding	34
11.2	Voorgestelde wijzigingen	34
12.	Inzamelvergunningen	35
12.1	Voorgestelde wijzigingen	35
13.	Begroting Uitvoeringsmaatregelen	36

1. Inleiding

1.1 Aanleiding - Waarom nieuw afvalbeleid?

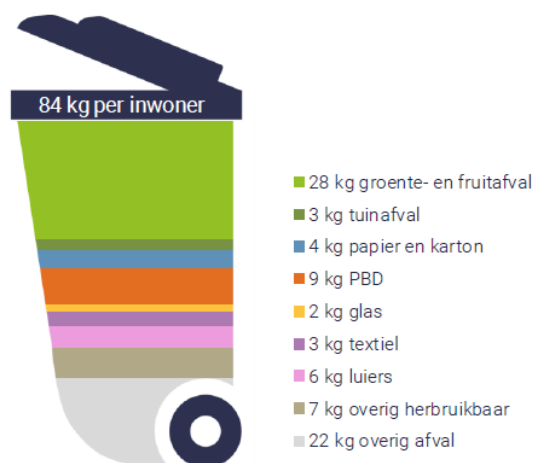
De afvalmarkt is volop in beweging en de circulaire economie staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Het huidige grondstoffenbeleid van de gemeente Vught is opgesteld voor 2017 en verder. Hierin is een doelstelling van 75 kg restafval per inwoner in 2020 opgenomen. Deze doelstelling is mede door de gevolgen van de Coronacrisis niet behaald. De hoeveelheid restafval is in 2020 in vrijwel alle gemeenten toegenomen door o.a. het thuiswerken en omdat de horeca een aantal keren gesloten is geweest. In de gemeente Vught is de hoeveelheid restafval ongeveer gelijk gebleven.

Bovendien is ons 'diftar-effect' afgelopen, waardoor de hoeveelheid restafval stabiliseert rond de 100 kg per inwoner per jaar. Om de hoeveelheid restafval verder terug te dringen en hergebruik meer te stimuleren zijn aanvullende maatregelen nodig.

Er is een enquête gehouden onder bewoners om te onderzoeken hoe zij aankijken tegen de huidige manier van afvalinzameling. Enerzijds is een papieren enquête verspreid onder een steekproef van 1300 adressen, waaronder zowel laag- als hoogbouw. Anderzijds is de enquête online uitgezet, zodat alle inwoners van de gemeente Vught deze konden invullen. Uiteindelijk hebben 425 mensen uit de steekproef en 658 mensen online de enquête ingevuld. Deze resultaten zijn gebruikt om het nieuwe afvalbeleid vorm te geven. De resultaten van de steekproef en van de online enquête komen sterk overeen, maar die van de steekproef zijn leidend. Als de resultaten noemenswaardig van elkaar afwijken dan wordt dit specifiek benoemd.

Daarnaast is begin 2022 een sorteeraanlyse uitgevoerd om te zien welke grondstoffen nog bij het restafval belanden. Nog 74% van het fijn restafval bestaat uit herbruikbare afvalstromen. Het gaat daarbij vooral om groente- en fruitafval. Figuur 1.1 laat zien dat er nog ruimte is voor verbetering als het gaat om afvalscheiding.

Figuur 1.1: Samenstelling fijn restafval in kilogram per inwoner

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben geleid tot dit beleidsplan, waarin we een aantal wijzigingen in het beleid voorstellen.

1.2 Beleidskaders

Het afvalbeleid van de gemeente Vught moet passen binnen de kaders van het Europees en landelijk beleid. De Europese afvalwetgeving is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving in de vorm van de Wet Milieubeheer en het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). Er speelt een aantal belangrijke ontwikkelingen op het gebied van afval:

1.2.1 Van Afval naar Grondstof (VANG)

De Rijksoverheid heeft een ambitieus uitvoeringsprogramma opgesteld “Van Afval naar Grondstof (VANG)”. Het eerste VANG-programma was vooral gericht op het verminderen van de hoeveelheid restafval. Onlangs is een nieuw VANG-programma gepubliceerd. Dit nieuwe programma richt zich meer op hoogwaardige recycling en CO₂-besparing. Een goede kwaliteit van de ingezamelde afvalstromen is daarbij van groot belang. Vervuiling en de aanwezigheid van stoorstoffen zorgen ervoor dat er tijdens de recycling veel waardevol materiaal verloren gaat. De focus is dus verbreed van kwantiteit (kilo's) naar ook kwaliteit (stromen met zo min mogelijk vervuiling) en daadwerkelijke recycling. In de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen is een doelstelling van 55% recycling in 2025 en 60% recycling in 2030 opgenomen.

1.2.2 Circulaire economie

De circulaire economie wordt steeds belangrijker. In een circulaire economie bestaat geen afval en worden producten en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Als een product kapot is, wordt dit gerepareerd. Als dit niet meer kan, dan worden er nieuwe producten van gemaakt. In een circulaire economie is afval een nieuwe grondstof. Het doel van de Rijksoverheid is een volledig circulaire economie in 2050. In 2030 moet vijftig procent van het primaire grondstoffenverbruik zijn vervangen door secundair materiaal. Om deze doelstellingen te bereiken is een uitvoeringsprogramma opgesteld.

1.2.3 Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Op steeds meer afvalstromen wordt producentenverantwoordelijkheid ingevoerd. Dit betekent dat producenten betalen voor het afvalbeheer van de producten die door hen op de markt zijn gebracht. Er is al sprake van producentenverantwoordelijkheid bij batterijen en accu's, autowrakken, autobanden, elektrische apparaten en verpakkingen. Sinds 2022 is sprake van een vrijwillige producentenverantwoordelijkheid voor matrassen. Nederlandse matrassproducenten en -importeurs hebben het initiatief genomen om de recycling van matrassen te bevorderen. Het doel is meer matrassen te recyclen en minder te verbranden, wat nu veel gebeurt. Gemeenten ontvangen sinds 1-1-2022 een vergoeding wanneer zij matrassen aanbieden bij een gecertificeerd recyclebedrijf. De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op textiel moet ingaan in 2023.

1.2.4 Statiegeld op kleine plastic flesjes en blikjes

Op 1 juli 2021 is statiegeld op kleine plastic flesjes ingevoerd. Per 1 januari 2023 gaat dit ook gelden voor blikjes. Het doel is om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen.

Er was even sprake van het opzetten van een landelijk innamesysteem voor statiegeldblikjes buiten de supermarkten. Dat zou betekenen dat gemeenten vergunningen moeten verlenen voor automaten op openbaar terrein. Hier is veel weerstand tegen, omdat het opzetten van een heel nieuw systeem naast het huidige statiegeldsysteem in supermarkten onnodig, ingewikkeld en duurder is dan blikjes toevoegen aan het bestaande systeem. Ook de VNG vreest voor vervuiling, overlast van zwerfafval en vandalisme bij de innamepunten. Onlangs werd bekend dat supermarkten toch zelf blikjes gaan inzamelen, zodra daar statiegeld op zit. Supermarkten blijven zich echter inzetten voor een nieuw, landelijk innamesysteem waarmee in de toekomst ook andere verpakkingen en producten kunnen worden ingezameld.

1.3 Doelstellingen

Het doel is om de hoeveelheid restafval te verminderen, maar niet ten koste van de kwaliteit van de herbruikbare grondstoffen. De focus ligt bij het verbeteren van de kwaliteit van de afvalstromen en hoogwaardige recycling. Dit sluit aan bij het nieuwe VANG-programma van de Rijksoverheid.

Een hoog serviceniveau is van belang bij de afvalinzameling, zodat de afvalstromen zo goed mogelijk gescheiden worden. Daarnaast is het belangrijk dat de afvalinzameling wel betaalbaar en uitvoerbaar blijft voor inwoners. Er moet een juiste balans worden gevonden tussen kosten, service en milieurendement. Het principe 'de vervuiler betaalt' blijft hierbij gelden. Waar mogelijk optimaliseren we de contracten, omdat hier een snelle winst te behalen valt.

Tot slot onderkent de gemeente Vught het belang van de circulaire economie. Om tot een circulaire economie te komen, moet hergebruik van goederen gestimuleerd worden. Dit is ook een belangrijke doelstelling voor de komende jaren.

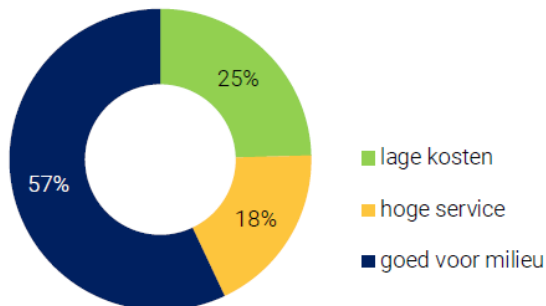
1.4 Leeswijzer

In dit beleidsplan wordt per afvalstroom aangegeven waar we nu staan, wat de doelstelling is en wat er uit de enquête naar voren is gekomen. Daarnaast worden een aantal uitvoeringsmaatregelen benoemd en tot slot worden wijzigingen voorgesteld.

2. Algemeen

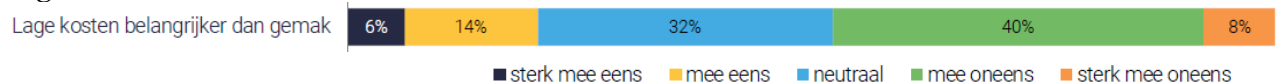
In de enquête zijn verschillende algemene vragen over afvalinzameling gesteld. Opvallend is dat het merendeel (57%) van de respondenten ‘goed voor het milieu’ het belangrijkste aspect vindt van afvalinzameling. ‘Lage kosten’ en ‘hoge service’ worden als minder belangrijk gezien (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1: Belangrijkste aspect afvalinzameling

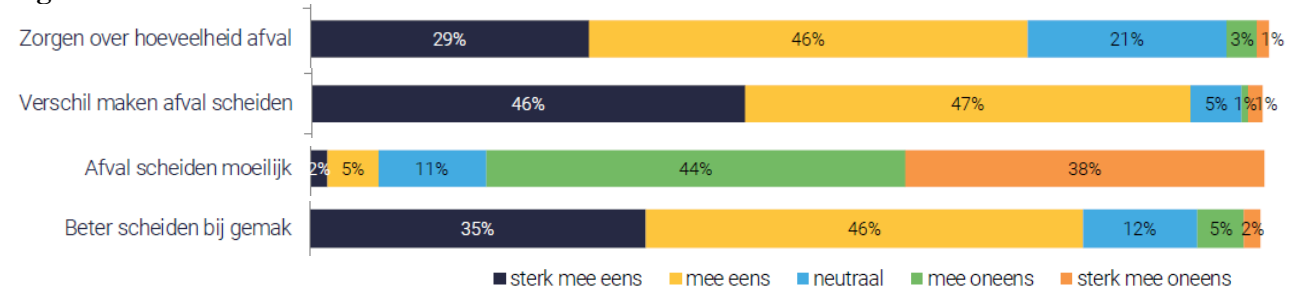
20% van de respondenten is het eens met de stelling dat een lage afvalstoffenheffing belangrijker is dan dat ze al hun afval gemakkelijk kwijt kunnen (zie figuur 2.2).

Figuur 2.2

75% van de respondenten maakt zich zorgen over de hoeveelheid afval die we met z'n allen produceren. 93% is van mening dat ze zelf een verschil kunnen maken door afval zoveel mogelijk te scheiden en 82% vindt afval scheiden ook niet moeilijk. Wel geeft een vrijwel zelfde percentage aan afval beter te scheiden als ze het gemakkelijk kwijt kunnen (zie figuur 2.3).

Figuur 2.3

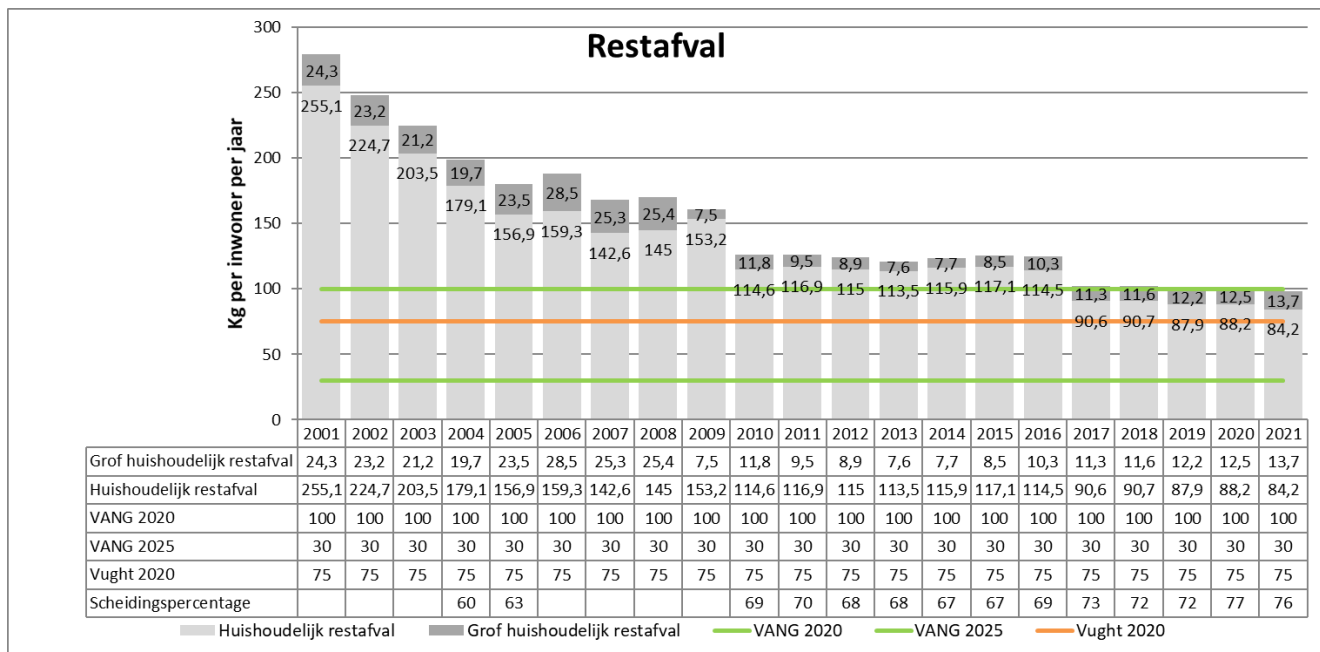

3. Restafval

3.1 Waar staan we nu?

Momenteel wordt restafval eens per 4 weken aan huis in containers opgehaald. Bij hoogbouw staan verzamelcontainers. Het grof huishoudelijk restafval dat inwoners inleveren op de milieustraat telt ook mee voor de VANG-doelstellingen van de Rijksoverheid. De hoeveelheid restafval (fijn + grof) blijft hangen rond de 100 kg per inwoner per jaar (zie figuur 3.1).

Figuur 3.1: Ontwikkeling restafval

Om de hoeveelheid restafval verder terug te dringen zijn de volgende draaiknoppen genoemd in de discussienota:

1. Omgekeerd inzamelen
2. Inzamelfrequentie nog verder omlaag brengen
3. Formaat grijze container

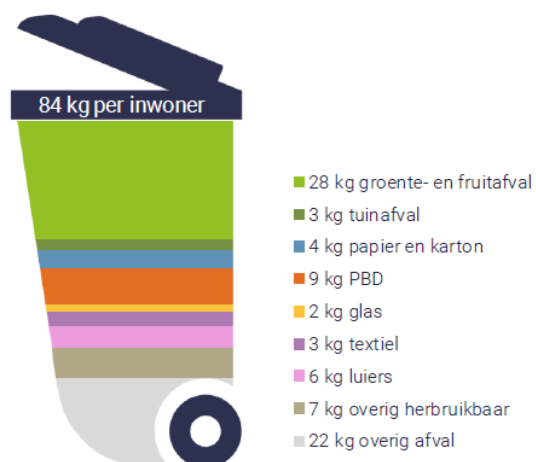
3.2 Doelstelling

Het doel is om de hoeveelheid restafval te verminderen, maar om tegelijkertijd te voorkomen dat de andere afvalstromen te veel vervuilen en niet meer recyclebaar zijn.

3.3 Resultaten Sorteeranalyse

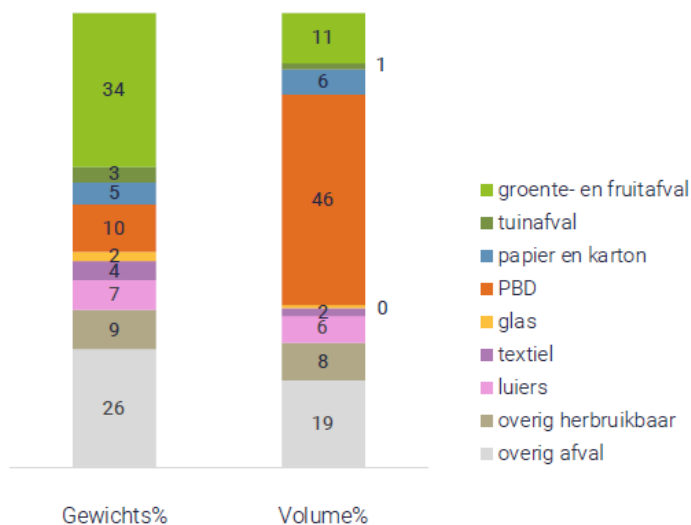
Er zijn sorteeranalyses in zowel de laag- als hoogbouw uitgevoerd. In 2021 is ca. 84 kg fijn restafval per inwoner ingezameld. De samenstelling van het restafval in de grijze container is nogmaals weergegeven in figuur 3.2. Te zien is dat maar 22 kg daadwerkelijk restafval is. Er belandt vooral nog veel groente- en fruitafval in de grijze container. Maar ook PBD, luiers en overig herbruikbaar afval zit nog veel tussen het restafval. Onder overig herbruikbaar afval vallen elektrische apparaten, klein chemisch afval, overige kunststoffen, overige metalen, hout en puin. Tijdens de sorteeranalyses werden o.a. een kitkoker, medicijnen, batterijen, lampen, een afstandsbediening en een telefoon gevonden.

Figuur 3.2: Samenstelling fijn restafval in kilogram per inwoner

In figuur 3.3 is de samenstelling van het fijn restafval uitgedrukt in gewichtspercentages en in volumepercentages. Het aandeel gft-afval in het fijn restafval is uitgedrukt in gewichtspercentages het grootst, maar in volume is dit veel minder zichtbaar. Voor PBD (optelsom van kunststof verpakkingen, drankkartons en metalen verpakkingen) is dit net andersom. PBD is niet zwaar, maar heeft wel veel volume.

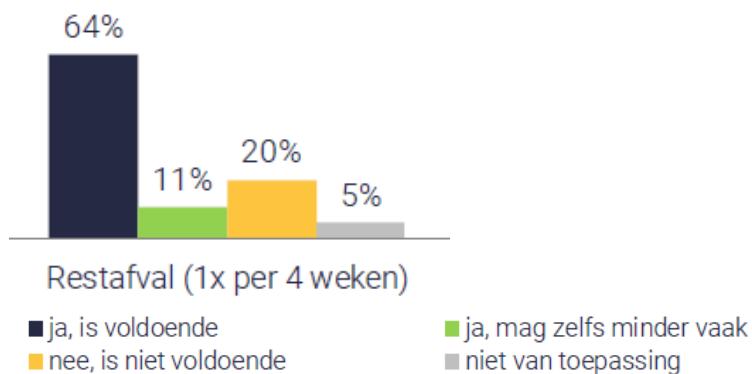
Figuur 3.3: Vergelijking gewichts- en volumepercentages

3.4 Uitkomst Enquête

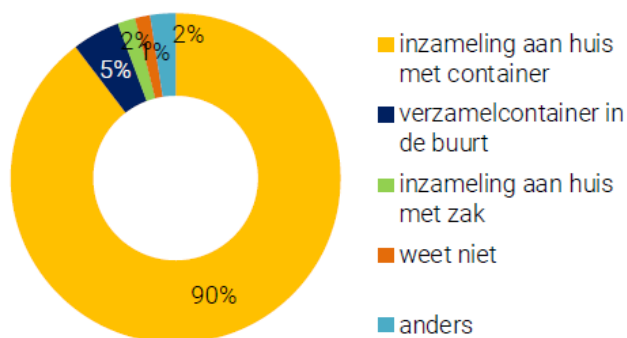
In de enquête geven bewoners gemiddeld een 7,9 als rapportcijfer voor de huidige inzameling van restafval. Ook de inzamelfrequentie is volgens de meeste respondenten voldoende (zie figuur 3.4). Het voorstel is om de inzamelfrequentie niet te wijzigen (draaiknop 2).

Figuur 3.4: Tevredenheid met inzamelfrequentie restafval

Daarnaast heeft een ruime meerderheid (90%) van de respondenten een voorkeur voor inzameling van restafval in een container aan huis, zoals het nu ook al plaatsvindt (zie figuur 3.5). Slechts 5% van de respondenten zou kiezen voor een verzamelcontainer in de buurt (draaiknop 1). Het voorstel is om ook niets te veranderen aan de manier van inzamelen van restafval.

Figuur 3.5: Voorkeur inzamelmiddel restafval

3.5 Uitvoeringsmaatregelen

3.5.1 Luiers

Luiers en incontinentiemateriaal kunnen gratis ingeleverd worden op de milieustraat in Vught of in Haaren. Aangezien de grijze container maar eens per 4 weken geleegd wordt, kan dit onvoldoende zijn voor mensen met veel luier- of incontinentieafval. Vandaar deze extra service. Helaas worden luiers in Vught momenteel nog niet gerecycled maar verbrand, omdat er landelijk onvoldoende verwerkingscapaciteit beschikbaar is. We volgen de ontwikkelingen nauwlettend, zodat het incontinentiemateriaal in de toekomst hopelijk wel gerecycled kan worden.

Tijdens de Commissie Ruimte van 9 december 2021 is gevraagd om een onderzoek te doen naar het plaatsen van containers voor wegwerpluiers op meerdere locaties. Het voorstel is om hier mee te wachten tot het moment dat er ook concrete mogelijkheid voor recycling is. Dit advies staat tevens in het VANG-programma van de Rijksoverheid.

Een optie is om de huidige luiercontainers buiten de poort van de milieustraat te plaatsen, net als bij de milieustraat in Haaren. Zo kunnen mensen hun luiers ook kwijt buiten openingstijden van de milieustraat. Het risico bestaat echter dat er dan ook ander afval in de containers gestort wordt. Dit moeten we dan goed gaan monitoren.

3.5.2 Kleiner formaat grijze container

Momenteel geeft de gemeente alleen 40 liter bakken voor restafval uit als bewoners echt geen ruimte hebben voor het stallen van een normale grijze container. Een kleiner formaat bak toestaan voor alle huishoudens is ook een manier om de hoeveelheid restafval verder te verminderen. Het voorstel is om 40 liter bakken voor restafval uit te geven als mensen hierom vragen. In de praktijk verwachten we dat er niet heel veel verzoeken binnen zullen komen, omdat het restafval maar eens per 4 weken wordt opgehaald.

3.5.3 Hoeveel containers staan we toe?

Momenteel kunnen inwoners alleen een tweede grijze container aanvragen als er minimaal 6 personen staan ingeschreven op het adres. Het voorstel is om aanvraag van een tweede restafval container voor iedereen toe te staan. Bewoners betalen namelijk een bedrag per lediging van de grijze container. Daarnaast betalen ze bij aanvraag van een extra container wel de gebruikelijke leveringskosten. Het voorstel is dat bewoners alleen een tweede container mogen aanvragen als zij al een grote grijze container hebben, dus het hebben van twee kleine containers is niet toegestaan.

3.5.4 Ondergrondse containers bij nieuwbouwlocaties

Steeds vaker wordt bij nieuwbouwprojecten gevraagd of het mogelijk is om ondergrondse afvalcontainers te plaatsen. Door de toenemende druk op de ruimte, kan dit op sommige locaties een mooie oplossing zijn. Plaatsing van ondergrondse containers op één locatie is mogelijk, alleen relatief erg duur door de hoge aanschaf- en plaatsingskosten. Daarnaast moet er dan een nieuw tarief vastgesteld worden, bijv. per inworp van de ondergrondse container. Het is ook mogelijk om hier met de ontwikkelaar afspraken over te maken.

3.6 Voorgestelde wijzigingen

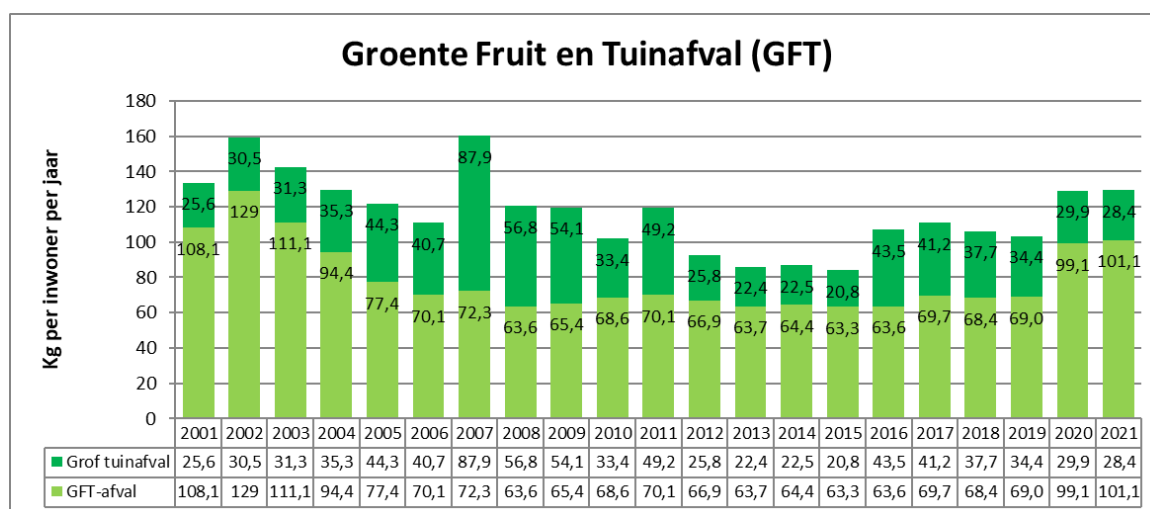
- Luiers niet meer te verbranden, maar te recyclen zodra er voldoende verwerkingscapaciteit beschikbaar is.
- Zodra de luiers gerecycled kunnen worden, een onderzoek uit te voeren naar het plaatsen van luiercontainers op meerdere locaties in de gemeente.
- Voortaan 40 liter restafval bakken uitgeven aan bewoners die hierom vragen.
- Maximaal twee restafvalcontainers toestaan voor alle huishoudens.

4. Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)

4.1 Waar staan we nu?

GFT of bioafval wordt elke 2 weken aan huis ingezameld in containers. De hoeveelheid ingezameld GFT is sterk toegenomen sinds 2020 door het afschaffen van diftar bij het GFT-afval. Doordat bewoners niet meer per lediging van de groene container betalen, zijn het aantal ledigingen en de hoeveelheid GFT sterk toegenomen (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1: Ontwikkeling GFT

In de discussienota zijn de volgende draaiknoppen genoemd voor GFT:

1. Uitbreiden hoogbouw pilot
2. Hoogfrequent inzamelen van keukenafval
3. Snoeihout/takkenroute en kerstboomroute
4. Bladkorven
5. Formaat groene container

4.2 Doelstelling

Het doel is om de etensresten die nog in het restafval zitten om te buigen naar de GFT-stroom. Belangrijk daarbij is dat de kosten niet te veel stijgen. Er is een beperkte verwerkingscapaciteit beschikbaar voor GFT, waardoor de verwerkingsprijzen momenteel hoog zijn.

4.3 Uitkomst Enquête

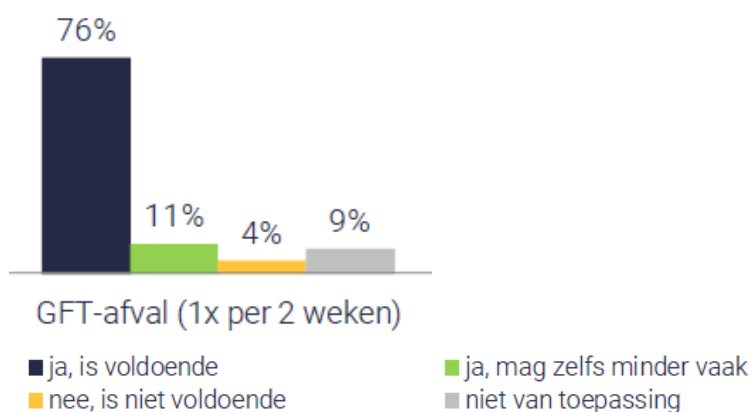
4.3.1 GFT

Bewoners geven gemiddeld een 8,4 als rapportcijfer voor de huidige GFT-inzameling. 91% van de respondenten vindt de scheidingsregels van GFT duidelijk en 78% houdt hun GFT altijd gescheiden. Dat betekent dat 22% GFT niet altijd scheidt.

Uit de sorteeranalyses blijkt dat van de 84 kg restafval per inwoner, nog ca. 31 kg bestaat uit GFT afval (zie figuur 3.2). Voor sommige bewoners is het scheiden van GFT niet mogelijk, bijvoorbeeld voor bewoners van de meeste hoogbouwcomplexen.

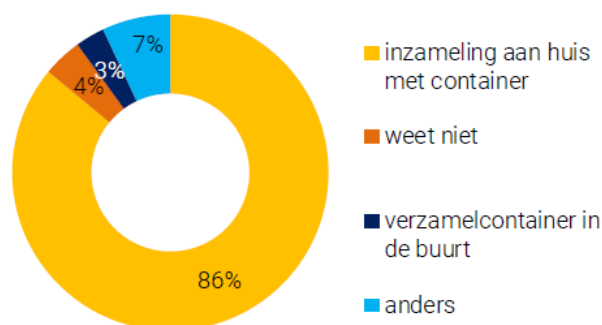
Een ruime meerderheid is tevreden over de inzamelfrequentie (zie figuur 4.2). Het voorstel is om de inzamelfrequentie niet aan te passen.

Figuur 4.2: Tevredenheid met inzamelfrequentie GFT

Een ruime meerderheid (86%) heeft een voorkeur voor inzameling van GFT-afval in een container aan huis, zoals dat nu ook al plaatsvindt (zie figuur 4.3). Het voorstel is om GFT in te blijven zamelen in containers aan huis.

Figuur 4.3: Voorkeur inzamelmiddel GFT

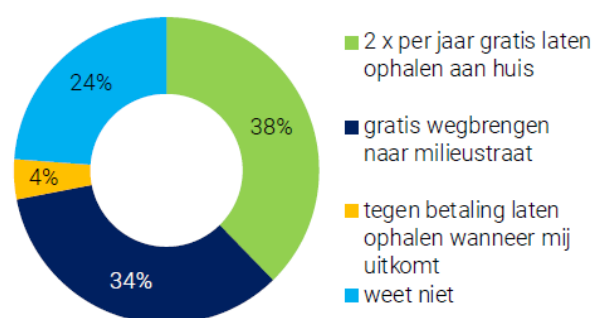

70% van de respondenten is het eens met de stelling: GFT-afval moet in de zomer vaker worden opgehaald dan in de winter.

4.3.2 Snoeihout

In 2021 werd ca. 2 kg snoeihout/kerstbomen per inwoner ingezameld, de helft hiervan waren kerstbomen. Op de milieustraat in Vught werd ca. 26 kg per inwoner ingezameld. De meeste respondenten van de enquête (72%) hebben een voorkeur voor het gratis kunnen aanbieden van snoeihout. Voor 34% heeft wegbrengen naar de milieustraat de voorkeur en voor 38% het twee keer per jaar laten ophalen aan huis (zie figuur 4.4).

Figuur 4.4: Voorkeur aanbieden snoeihout

4.4 Uitvoeringsmaatregelen

4.4.1 Gedeeltelijk invoeren diftar

Door afschaffen van diftar op GFT in 2020 is het aantal ledigingen en de hoeveelheid GFT sterk toegenomen. De verwerkings- en ledigingskosten van GFT zijn momenteel erg hoog. Ondanks dat we proberen onze contracten te optimaliseren, zullen deze kosten waarschijnlijk blijven stijgen. Het is zonde als bakken met kleine hoeveelheden aan de straat gezet worden, omdat de gemeente aan de inzamelaar een bedrag per lediging betaalt. Daarom wordt overwogen om diftar weer gedeeltelijk in te voeren. Een optie is dat elk huishouden jaarlijks 10 gratis ledigingen van de groene container krijgt. Wanneer zij de container vaker dan 10x per jaar aanbieden, dan betalen zij een bedrag per lediging. Ook huishoudens die twee groene containers hebben, krijgen in totaal 10 gratis ledigingen om te voorkomen dat mensen extra containers gaan aanvragen.

Brabant Water verzorgt voor de gemeente Vught het opleggen van de aanslagen afvalstoffen- en rioolheffing. Momenteel voert Brabant Water wijzigingen door in hun softwaresystemen. Hierdoor bestaat tijdelijk geen zicht op de (on)mogelijkheid om de hierboven beschreven heffingswijze uit te voeren namens de gemeente Vught. De haalbaarheid om per 1-1-2023 een wijziging in de heffingswijze van het GFT-afval door te voeren kan op zijn vroegst medio juni 2022 worden onderzocht.

4.4.2 Hoogbouw pilot

Na het succes van de proef met GFT-scheiding in hoogbouwcomplex het Vughtse Hart in 2017, is begin 2020 gestart met uitbreiding van deze pilot naar vijf andere hoogbouwcomplexen in Vught. In deze complexen zijn één of meerdere groene containers geplaatst, zodat bewoners van hoogbouw ook GFT (voornamelijk keukenafval) kunnen scheiden. Als gevolg van de aanhoudende Coronacrisis is de hoogbouw pilot niet verder uitgebreid, alleen bij complexen die er specifiek om gevraagd hebben. Het voorstel is om de pilot uit te breiden naar zoveel mogelijk hoogbouwcomplexen in de gemeente Vught. Bewoners die willen kunnen een gratis keukenemmertje krijgen, zodat zij gemakkelijk het keukenafval kunnen scheiden. Hiervoor wordt eenmalig €10.000,- gereserveerd.

4.4.3 Snoeihout

Het voorstel is om de snoeihoutroute in het voor- en najaar af te schaffen, omdat relatief weinig mensen gebruikmaken van deze service. In 2021 werd ca. 30 ton van de 900 ton snoeihout (exclusief GFT) ingezameld via de snoeihoutroute. Bovendien rijden er twee keer per jaar ca. 7 vuilniswagens door de gemeente om het snoeihout op te halen. Het afschaffen van de snoeihoutroute levert een kosten- en CO2-besparing op. De inzamelkosten van het ophalen van snoeihout bedragen ca. €35.000,- per jaar.

Er zijn voldoende alternatieven om het snoeihout kwijt te kunnen, zoals gratis op de milieustraat of in de groene container. Het voorstel is om in januari wel kerstbomen op te blijven halen.

4.4.4 Gratis uitdelen compost

In maart vindt jaarlijks de Landelijke Compostdag plaats. Bewoners kunnen dan gratis compost ophalen op twee locaties, in Vught en Helvoirt. De compost wordt gemaakt van het GFT-afval dat gescheiden worden ingezameld. Het liefst zouden we het hele jaar gratis compost uitdelen, maar dit is niet mogelijk wegens ruimtegebrek op de milieustraat. Het voorstel is daarom om naast de compostdag in het voorjaar ook een compostdag in het najaar te houden. Dit is goed voor de bodem en het belooft het goede scheidingsgedrag van bewoners. De extra kosten bedragen ca. €2500,- per jaar. Deze kosten worden ten laste gebracht van de afvalstoffenheffing.

4.4.5 Kleiner formaat groene container

9% van de laagbouw woningen in de gemeente Vught heeft geen groene container (zie tabel 4.1). Een groot deel hiervan zijn bovenwoningen of andere woningen die geen ruimte hebben voor een groene container. Momenteel geeft de gemeente alleen 40 liter bakken voor restafval. We krijgen regelmatig verzoeken van bewoners om een kleiner formaat bak voor GFT, omdat zij geen ruimte hebben voor een normale groene container. De Afvalstoffendienst heeft aangegeven de kleine GFT bakken ook te kunnen ledigen. Voorstel is om als bewoners erom vragen ook 40 liter bakken uit te geven voor GFT-afval. Op deze manier kunnen we meer GFT uit het restafval halen. Bij bovenwoningen/complexen wordt eerst bekeken of het mogelijk is om een verzamelcontainer neer te zetten waar meerdere woningen gebruik van kunnen maken, net als bij de hoogbouwpilot.

4.4.6 Hoeveel containers staan we toe?

Momenteel kunnen alle bewoners een extra groene container aanvragen. In de praktijk blijken sommige bewoners 3 of zelfs 4 groene containers te hebben. In tabel 4.1 is aangegeven hoeveel adressen 2 of meer groene containers hebben. Het voorstel is om bij alle adressen maximaal 2 groene containers toe te staan. Dit is voldoende bij normaal huishoudelijk gebruik. Bewoners betalen bij aanvraag van een extra container wel de gebruikelijke leveringskosten. Momenteel heeft een meerderheid van de adressen met 2 groene containers 2x een 140 liter container (zie tabel 4.1). Het voorstel is om alleen een tweede container toe te staan als de bewoners al een grote groene container hebben, dus twee kleine containers aanvragen is niet mogelijk. Zo worden de ledigingskosten beperkt.

Tabel 4.1: Aantallen groene containers

Totaal laagbouw adressen gemeente Vught	11.900
Adressen zonder groene container	1117
Adressen met 2 groene containers	344
- 2x 140 liter: 217 adressen	
- 2x 240 liter: 72 adressen	
- 1x 140 liter en 1x 240 liter: 55 adressen	
Adressen met meer dan 2 groene containers	28

4.5 Voorgestelde wijzigingen

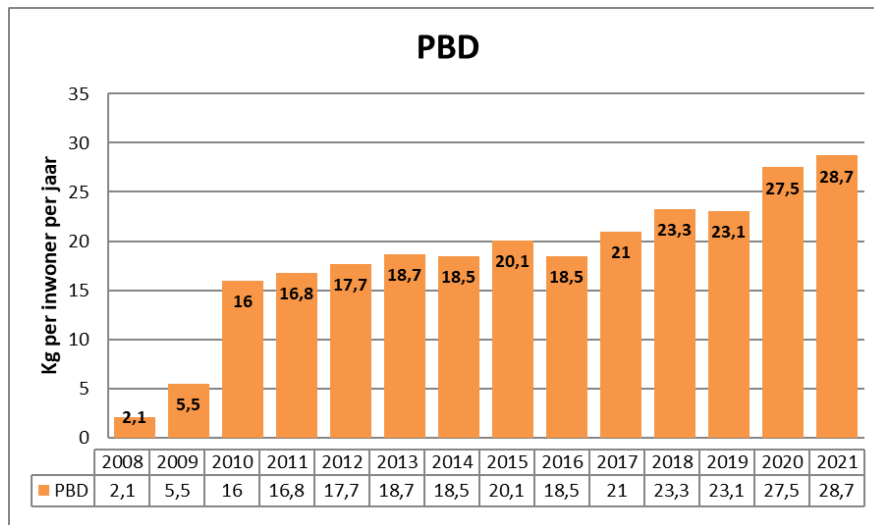
- Het voorstel is om diftar weer gedeeltelijk in te voeren zodra dit mogelijk is.
- Het bedrag per lediging wordt bepaald tijdens het vaststellen van de tarieven in 2023.
- De hoogbouw pilot verder uitbreiden naar zoveel mogelijk complexen in de gemeente Vught en daarbij gratis keukenemmertjes uit te delen.
- Per 1-1-2023 de snoeihoutroute afschaffen, kerstboomroute niet.
- Naast de compostdag in het voorjaar, ook een compostdag houden in het najaar.
- Voortaan 40 liter GFT bakken uitgeven aan bewoners die geen ruimte hebben voor een groene container en hierom vragen.
- Maximaal twee groene containers toestaan voor alle huishoudens.

5. Plastic, blik en drinkpakken (PBD)

5.1 Waar staan we nu?

Momenteel worden plastic, blik en drinkpakken (PBD) in losse zakken 1x per 2 weken aan huis ingezameld. Bij sommige hoogbouwcomplexen staan aparte verzamelcontainers voor PBD. In 2020 zijn in Vught en Cromvoirt kroonringen opgehangen om te voorkomen dat de zakken wegwaaien of open scheuren. In 2021 zijn deze kroonringen ook in Helvoirt opgehangen. De hoeveelheid ingezameld PBD is de laatste jaren sterk toegenomen, vooral sinds de start van de Coronacrisis in 2020 (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1: Ontwikkeling PBD

In de discussienota stonden de volgende draaiknoppen voor PBD:

1. Nascheiding van PBD
2. Inzameling PBD in minicontainer

5.2 Doelstelling

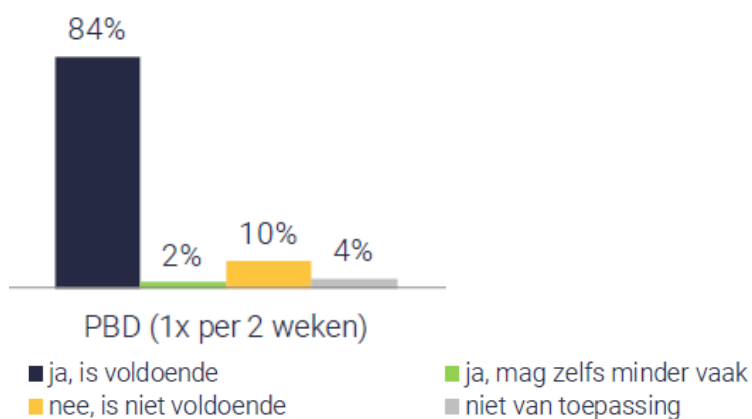
Het doel is om zoveel mogelijk plastic verpakkingen gescheiden in te zamelen. Belangrijk daarbij is dat de kwaliteit van deze afvalstroom hoog blijft. We streven naar zo min mogelijk vervuiling, om zo het risico op afkeur te verkleinen.

5.3 Uitkomst Enquête

Het gemiddelde rapportcijfer dat respondenten geven aan de inzameling van PBD is een 8,3. Van de respondenten vindt 81% de scheidingsregels van PBD duidelijk en 93% houdt PBD altijd gescheiden. Toch zit er volgens de sorteeraanyses nog behoorlijk wat PBD tussen het restafval (zie figuur 3.2). Vooral als je kijkt naar volume, nog 46% van het volumepercentage bestaat uit PBD (zie figuur 3.3).

Daarnaast is 84% van de respondenten tevreden met de huidige inzamelfrequentie (zie figuur 5.2). Het voorstel is om de huidige frequentie niet aan te passen.

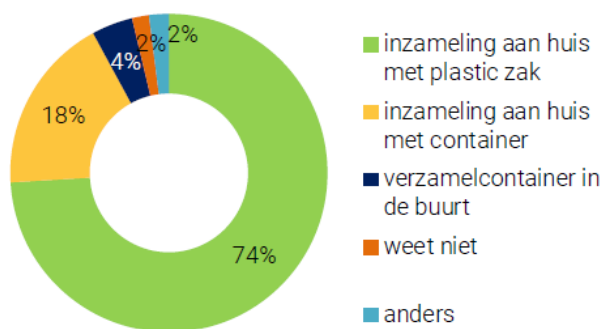
Figuur 5.2: Tevredenheid met inzamelfrequentie PBD

De meeste respondenten (74%) hebben een voorkeur voor inzameling van PBD in losse plastic zakken, zoals het nu ook al plaatsvindt (zie figuur 5.3). Maar 18% van de respondenten heeft een voorkeur voor de inzameling van PBD in een container (draaiknop 2). In de online enquête ligt dit percentage iets hoger, namelijk 26%.

Het voorstel is om PBD in te blijven zamelen in de huidige doorzichtige plastic zakken. Dit verkleint de kans dat er afval bij het PBD belandt, wat er niet in thuishoort, zoals hard plastic en plastic niet-verpakkingen. Het gaat namelijk echt om plastic verpakkingafval. De kwaliteit van het PBD-afval wordt een steeds grotere uitdaging. Met de nieuwe acceptatievoorwaarden mag er maximaal 15% vervuiling (zoals hard plastic, niet-verpakkingen of andere afvalstromen) tussen het PBD zitten, anders wordt de vracht afgekeurd. Dit leidt tot hoge kosten voor de gemeente, omdat het afval dan als restafval moet worden verbrand.

Figuur 5.3: Voorkeur inzamelmiddel PBD

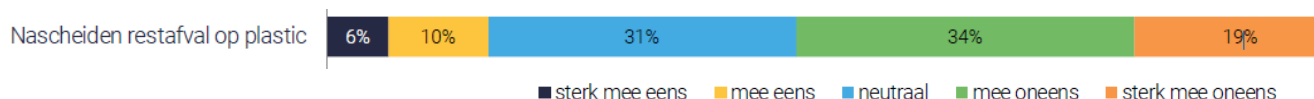

5.4 Uitvoeringsmaatregelen

5.4.1 Nascheiding

Opvallend is dat een meerderheid (53%) van de respondenten het oneens is met de stelling: “Plastic afval kan beter in een fabriek uit het restafval worden gehaald”. Maar 16% is het hier mee eens en het overige deel is neutraal (zie figuur 5.4).

Figuur 5.4: Stelling nascheiding

Momenteel loopt er een onderzoek naar de mogelijkheden voor de bouw van een nascheidingsinstallatie in Brabant. Het gaat vooral om het nascheiden van plastic afval uit de hoogbouw. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwlettend en kijken of het voor de gemeente Vught vanuit financieel- en duurzaamheidsoogpunt zinvol is om aan te haken.

5.5 Voorgestelde wijzigingen

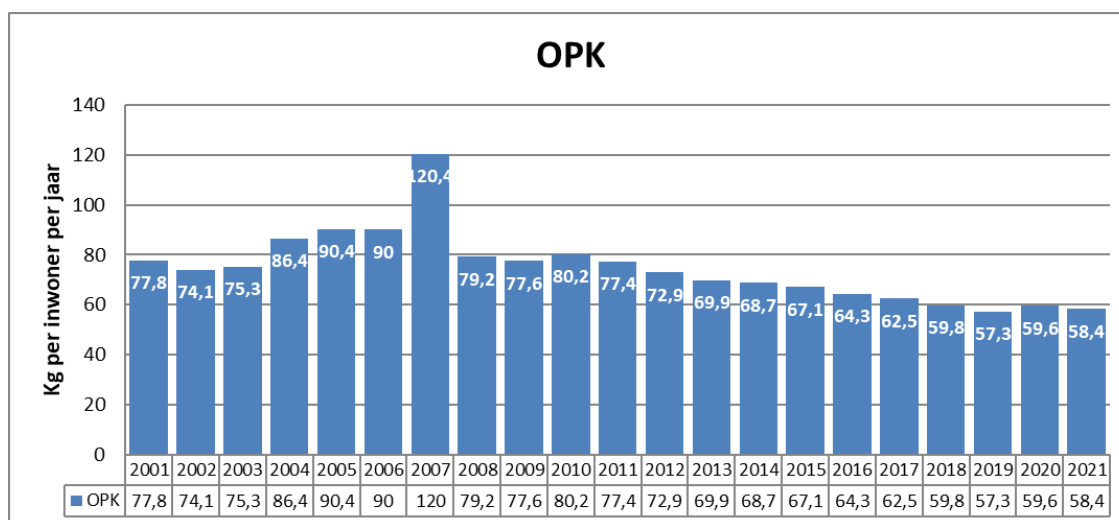
- Aangehaakt blijven bij de ontwikkelingen over nascheiding.
- Er ligt een grote uitdaging als het gaat om de kwaliteit van PBD. Er moet meer ingezet worden op communicatie wat wel/niet bij het PBD-afval mag om het risico op afkeur te verkleinen (communicatie campagne).

6. Oud papier en karton (OPK)

6.1 Waar staan we nu?

Momenteel wordt oud papier eens per 2 weken aan huis ingezameld in losse dozen/kratten. Bij hoogbouw staan verzamelcontainers. De hoeveelheid ingezameld oud papier blijft de laatste jaren ongeveer gelijk (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1: Ontwikkeling OPK

In de discussienota zijn de volgende draaiknoppen voorgesteld:

1. Inzameling OPK in minicontainer
2. Invoering Ja/Ja sticker

6.2 Doelstelling

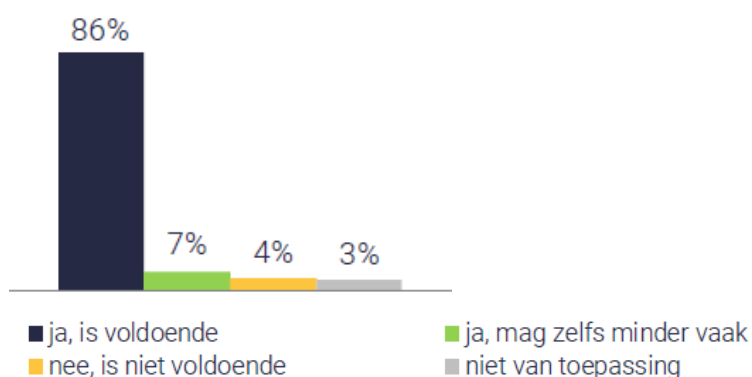
Het doel is om zoveel mogelijk oud papier en karton gescheiden in te zamelen en om de hoeveelheid zwerfafval als gevolg van wegwaaierend papier te verminderen.

6.3 Uitkomst Enquête

De inzameling van oud papier krijgt gemiddeld een 8,5 als rapportcijfer. De inzameling van OPK scoort hiermee het hoogst van alle afvalstromen. Voor 96% van de respondenten zijn de scheidingsregels van oud papier en karton duidelijk en 99% houdt oud papier en karton altijd gescheiden. Ook hier scoort deze afvalstroom het best. Dit is terug te zien in de sorteeranalyses, waaruit blijkt dat er relatief weinig oud papier tussen het restafval zit (zie figuur 3.2 en 3.3).

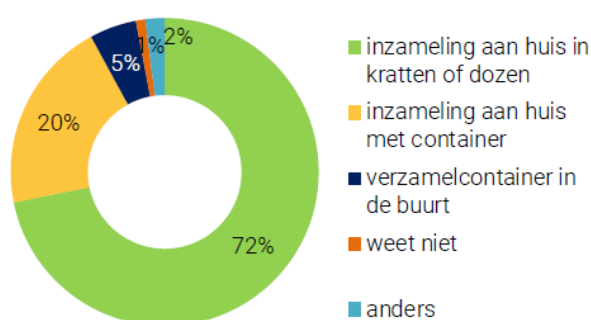
Verder is 86% van de respondenten tevreden over de huidige inzamelfrequentie van OPK (zie figuur 6.2). Ook dit is het hoogste percentage, vergeleken met de andere afvalstromen.

Figuur 6.2: Tevredenheid met inzamelfrequentie OPK

De meerderheid van de respondenten (72%) heeft een voorkeur voor inzameling in losse kratten of dozen, zoals dat nu ook gebeurt (zie figuur 6.3). 20% zou kiezen voor inzameling aan huis via een container (draaiknop 1). Bij de respondenten uit de online enquête ligt dit percentage hoger, namelijk 32% kiest de container.

Figuur 6.3: Voorkeur inzamelmiddel OPK

De meeste opmerkingen, die respondenten konden invullen aan het einde van de enquête, gingen over containers voor oud papier en/of PBD. Zij ervaren overlast van het papier dat nu wegwaait of nat wordt, dan wel van dieren die de PBD-zakken kapot maken.

Het voorstel is om oud papier in de toekomst in te gaan zamelen in een container. De argumenten worden in de volgende paragraaf toegelicht.

6.4 Uitvoeringsmaatregelen

6.4.1 Invoering papiercontainer

Invoering van papiercontainers is op zijn vroegst mogelijk per 1-4-2023, door de voorbereidingen die getroffen moeten worden. De containers kunnen aangeschaft worden via de Afvalstoffendienst, maar het uitzetten van de containers moet aanbesteed worden. Hieronder worden de voor- en nadelen van de papiercontainer benoemd.

Voordelen:

- **Minder zwaar werk**

De huidige manier van inzameling is erg zwaar door het tillen van de losse dozen en kratten. De inzameling in losse dozen/kratten lijkt qua zwaarte van het werk sterk op de

inzameling van glas aan huis. De kans bestaat dat deze vorm van inzameling binnen enkele jaren wettelijk verboden wordt. Inzameling in containers is veel minder zwaar.

- **Minder zwerfafval**
Inzameling in containers leidt tot minder zwerfafval, omdat het papier niet meer wegwaait. Bovendien belandt het zwerfafval dat wordt opgeruimd door WSD bij het restafval, waardoor het niet gerecycled wordt.
- **Inzamelfrequentie kan omlaag**
Bij inzameling in containers kan de inzamelfrequentie omlaag naar 1x per 4 weken. Dit leidt tot minder vervoersbewegingen en tot een kostenbesparing.
- **Beter voor het milieu**
Volgens de landelijke Benchmark (2020) zorgt een minicontainer voor papier in dftar-gemeenten voor 21% meer ingezameld oud papier. Naast dat dit beter is voor het milieu, zorgt dit voor een hogere opbrengst.
- **Schone stroom**
Bij inzameling in een container regent het papier niet nat. Dit voorkomt vervuiling van het papier.

Nadelen:

- **Meerderheid in enquête is tevreden over huidige inzameling**
Anderzijds ontvangt de gemeente regelmatig verzoeken om een container voor oud papier via de telefoon, mail of melddesk.
- **Ruimtegebrek**
Bewoners krijgen nog een bak in de tuin. Echter, bewoners moeten hun stapels lege dozen nu ook ergens in/rondom huis bewaren. Een papiercontainer kan binnen neergezet worden, aangezien deze afvalstroom niet stinkt.

Voor adressen die echt geen ruimte hebben voor een extra container zijn er de volgende oplossingen:

- Mensen kunnen het oud papier gratis kwijt op de milieustraat.
- Mensen kunnen een papiercontainer delen met de burens.
- Bij complexen waar bewoners wel individuele containers hebben kan bijv. een verzamel papiercontainer geplaatst worden, eventueel met een slot erop als deze niet in een afgesloten ruimte kan staan.

Pilot

Het feit dat bewoners een extra bak in de tuin krijgen, is een tegenargument dat vaak genoemd wordt. Daarom is het voorstel om eerst papiercontainers uit te zetten in wijken/routes waar bewoners vaak meer ruimte hebben voor een extra container, bijvoorbeeld in het buitengebied, in Helvoirt, Cromvoirt en Vught-Noord. De resultaten worden gemonitord. Op basis van deze ervaringen kan invoering van de papiercontainer eventueel uitgebreid worden naar andere wijken.

Kosten

Bij invoering van papiercontainers moet eenmalig geïnvesteerd worden in nieuwe containers. In tabel 6.1 is een inschatting van de kosten(besparing) weergegeven als in heel de gemeente papiercontainers worden ingevoerd:

Tabel 6.1: Kostenoverzicht invoering papiercontainers

Eenmalige investering	Kosten
Inschatting kosten aanschaf containers (11.900 stuks 240 L)	€400.000
Inschatting kosten uitzetten containers	€70.000
Inzamelkosten per jaar	
Inschatting inzamelkosten bij papiercontainers (4-wekelijks)	€175.000
Huidige inzamelkosten bij inzameling losse dozen (2-wekelijks)	€273.000
<i>Kostenbesparing inzameling</i>	<i>€98.000</i>

Bij invoering van de papiercontainer in het buitengebied, Cromvoirt, Helvoirt en Vught-Noord gaat het om ca. een kwart van de investeringskosten, dus ca. €120.000,-.

De inzamelkosten bedragen dan ca. €44.000,-.

De kosten voor aanschaf en uitzetten van de containers kunnen betaald worden uit het resterende investeringskrediet 'Minicontainers restafval en gft', aangezien deze containers niet meer vervangen hoeven te worden. Hier is nog een bedrag van €550.000,- beschikbaar.

Praktische zaken

Als de blauwe papiercontainer ingevoerd wordt, hebben bewoners net als bij de groene en grijze container de keuze uit twee formaten: 140 liter of 240 liter. Het voorstel is om in eerste instantie bij alle geselecteerde adressen een 240 liter container uit te zetten en mensen bijv. na 6 maanden de mogelijkheid te geven om deze kosteloos om te wisselen naar een kleiner formaat. Dit maakt het uitzetten van de juiste containers een stuk makkelijker.

De containers krijgen een chip, zodat de ledigingen geregistreerd worden. Het voorstel is om bij kwijtraken/beschadiging/omwisselen van de papiercontainer dezelfde tarieven te hanteren als bij de groene en grijze container.

Als de papiercontainer wordt ingevoerd dan moet het inzamelmiddel aangepast worden in het Uitvoeringsbesluit van de Afvalstoffenverordening.

6.4.2 Verlaging ophaalfrequentie naar 1x per 4 weken

Naast invoering van de container in bepaalde wijken, is het voorstel om de ophaalfrequentie in de overige wijken (waar ingezameld wordt in losse dozen/kratten) ook te verlagen naar eens per 4 weken. De huidige inzamelkosten bedragen €273.000,- per jaar (zie tabel 6.1). Bij verlaging van de inzamelrequentie naar eens per 2 weken gaat het ca. om de helft van de kosten. Dit betekent ca. €100.000,- als wordt gerekend met driekwart van de aansluitingen. In tabel 6.2 is de totale kostenbesparing weergegeven:

Tabel 6.2: Kostenoverzicht invoering papiercontainers

Inzamelkosten papiercontainers bij ca. een kwart van de adressen	€44.000,-
Inzamelkosten losse dozen bij verlaging ophaalfrequentie 1x per 2 weken	€100.000,-
Huidige inzamelkosten	€273.000,-
<i>Kostenbesparing inzameling</i>	<i>€129.000,-</i>

6.4.3 Invoering Ja/Ja sticker

De Ja/Ja sticker is een vorm van afvalpreventie en kan een grote bijdrage leveren aan het verminderen van de hoeveelheid papier. Bij invoering van de Ja/Ja sticker ontvangen alleen bewoners die een Ja/Ja sticker op hun brievenbus hebben reclamedrukwerk. De huidige Nee/Nee en Nee/Ja stickers blijven gewoon hun werk doen (zie tabel 6.3).

Tabel 6.3: Overzicht brievenbusstickers

Geen sticker	Geen reclamefolders, wel huis-aan-huisbladen
Ja/ja-sticker	Wel reclamefolders en huis-aan-huisbladen
Nee/ja-sticker	Geen reclamefolders, wel huis-aan-huisbladen <i>(Heeft in het nieuwe systeem geen waarde meer. Staat gelijk aan het hebben van geen sticker, maar kan op de brievenbus blijven zitten.)</i>
Nee/nee-sticker	Geen reclamefolders, geen huis-aan-huisbladen

Uit het onderzoek van de NVRD (2018) blijkt dat maar 35% van de respondenten een Ja/Ja sticker op de brievenbus zou plakken, terwijl nu 61% geen sticker heeft en dus wel reclamefolders ontvangt. Per 1 januari 2020 hebben een aantal grote steden deze maatregel ingevoerd, namelijk Tilburg, Rotterdam, Utrecht en Haarlem. Steeds meer gemeenten overwegen invoering van de sticker. Het is mogelijk om een uitzondering te maken voor wijkkranten, zoals het Klaverblad in Vught en 't Pomphuiske in Helvoirt. Op deze manier kunnen lokale ondernemingen blijven adverteren en blijven de inwoners op de hoogte van lokale ontwikkelingen.

De praktijk leert dat de minimale voorbereidingstijd voor de implementatie van de Ja/Ja sticker 5-6 maanden bedraagt. Als besloten wordt de Ja/Ja sticker in te voeren dan moet de afvalstoffenverordening worden aangepast. Het is verstandig om hierbij een inspraakmogelijkheid te bieden. Daarna vindt de operationele voorbereiding plaats, zoals aanschaf en verspreiding van de stickers, communicatie en handhaving. Daarnaast is het verstandig om een overgangstermijn in te voeren, zodat de reclamebranche zich kan voorbereiden op de komst van de sticker. Per 1 januari 2023 is het mogelijk om online aan te geven of je wel of geen reclamefolders wilt ontvangen. De fysieke brievenbusstickers zijn dan niet meer nodig. Er is nog wel veel verzet tegen invoering van de digitale brievenbussticker, omdat het veel praktische bezwaren oplevert voor bezorgers. Zij moeten dan via een app of op een lijst per adres bekijken wat bezorgd mag worden.

6.5 Voorgestelde wijzigingen

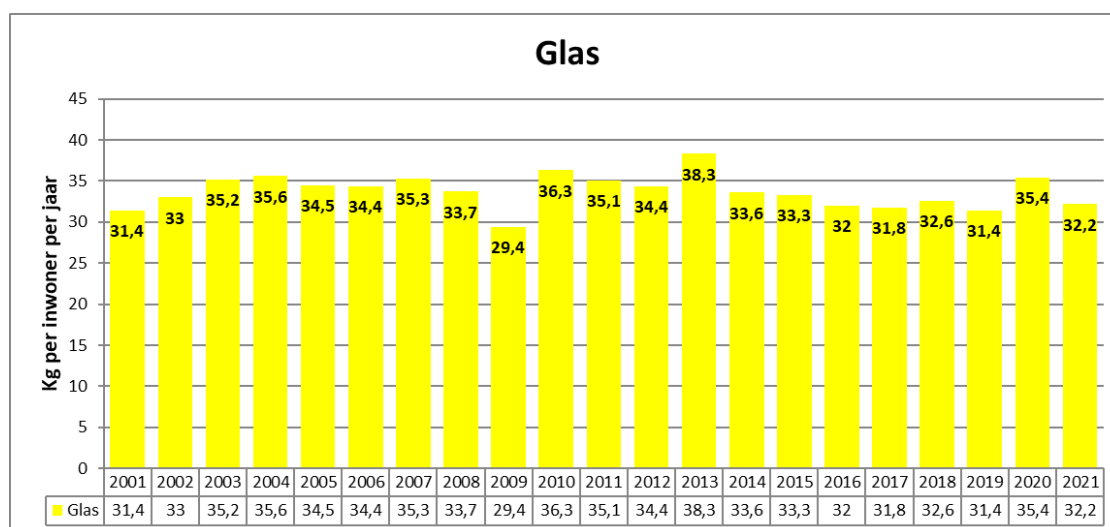
- Per 1-4-2023 papiercontainers uit te zetten bij bepaalde routes in de gemeente Vught.
- De aanschaf en het uitzetten van de containers te betalen uit het investeringskrediet 'Minicontainers restafval en gft'.
- Per 1-1-2023 de ophaalfrequentie te verlagen naar 1x per 4 weken, zowel bij de containers als bij de losse dozen/kratten.
- De Ja/Ja sticker in te voeren met inachtneming van de overgangstermijn.

7. Glas

7.1 Waar staan we nu?

Sinds augustus 2021 wordt glas niet meer aan huis opgehaald. De belangrijkste argumenten om te stoppen met deze vorm van inzameling zijn: veiligheid, milieu en de zwaarte en gevaar van het werk. Inwoners kunnen hun glas voortaan kwijt in de gemeentelijke glasbakken. Stoppen met de huis-aan-huisinzameling van glas was de enige draaiknop genoemd onder glas in de discussienota. Deze wijziging is inmiddels dus al doorgevoerd. De hoeveelheid ingezameld glas is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven (zie figuur 7.1).

Figuur 7.1: Ontwikkeling glas

7.2 Doelstelling

Het doel is om zoveel mogelijk glas gescheiden in te zamelen. Doelstelling is om net zoveel glas in te zamelen als toen glas nog aan huis werd opgehaald.

7.3 Uitkomst Enquête

De recente verandering in het ophaalbeleid is goed terug te zien in de resultaten van de enquête. De inzameling van glas scoort een stuk lager dan de andere afvalstromen, namelijk gemiddeld een 6,2 als rapportcijfer. Respondenten van de online enquête geven zelfs een onvoldoende, namelijk een 5,1 gemiddeld. De scheidingsregels zijn wel duidelijk voor 95% van de respondenten en 96% houdt glas altijd gescheiden. In de sorteeranalyses is ook te zien dat er relatief weinig glas bij het restafval belandt (zie figuur 3.2 en 3.3).

19 van de 425 respondenten in de steekproef hebben in de opmerkingen aangegeven dat zij voorstander zijn van de inzameling van glas aan huis. De glasbakken geven overlast vanwege kapot glas op de grond. Ook zijn er te weinig glasbakken volgens de respondenten. Het doel is een zo goed mogelijke spreiding van glasbakken in de gemeente. Het voorstel is om te kijken of er glasbakken bijgeplaatst kunnen worden om de dekking te verbeteren.

7.4 Voorgestelde wijzigingen

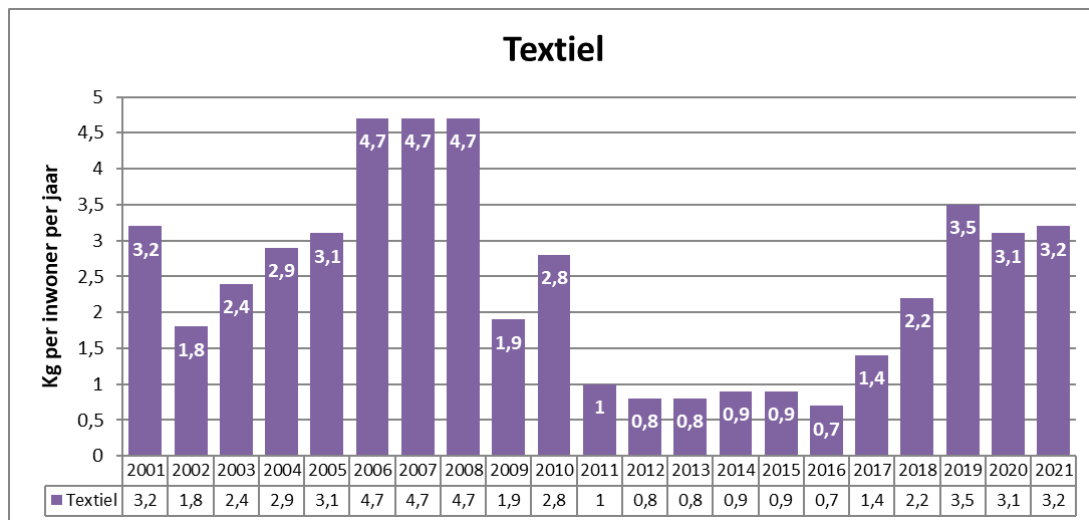
- Onderzoeken of er meer (ondergrondse) glasbakken geplaatst kunnen worden op locaties waar de overlast zo beperkt mogelijk is.

8. Textiel

8.1 Waar staan we nu?

Momenteel wordt textiel ingezameld in gemeentelijke containers in de openbare ruimte en op de milieustraat. De hoeveelheid ingezameld textiel is de laatste jaren constant (zie figuur 8.1).

Figuur 8.1: Ontwikkeling textiel

De volgende draaiknoppen zijn genoemd in de discussienota onder textiel:

1. Inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
2. Stoppen met het verlenen van vergunningen voor de inzameling van textiel

Sinds 1-1-2022 wordt het textiel ingezameld door WSD/Het Goed. Het textiel gaat naar het textielsorteercentrum in Schijndel waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt het textiel sorteren. Hiermee is al voor een deel invulling gegeven aan de eerste draaiknop. Ook de tweede draaiknop is inmiddels in praktijk gegaan. Per 1-1-2022 worden er geen vergunningen meer verleend aan charitatieve instellingen. Belangrijkste argument hiervoor is dat inzameling door veel verschillende partijen niet doelmatig is en de registratie van gewichten lastig maakt.

8.2 Doelstellingen

In het restafval zit momenteel nog 3 kg herbruikbaar textiel per inwoner per jaar. Het doel is om dit uit de restafvalstroom te halen en in de nieuwe kringloopstroom te verwerken.

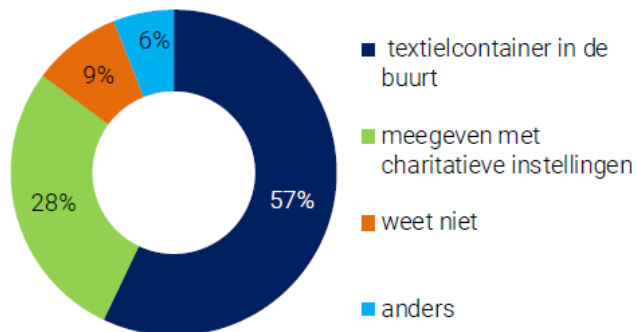
8.3 Uitkomst Enquête

De respondenten geven gemiddeld een 6,5 als rapportcijfer voor de inzameling van textiel. In de online enquête geven respondenten gemiddeld een 5,7, dus maar net voldoende. 78% van de respondenten vindt de scheidingsregels duidelijk en slechts 70% houdt textiel altijd gescheiden. Deze percentages liggen nog lager in de online enquête, namelijk respectievelijk 75% en 64%.

Een krappe meerderheid (57%) heeft een voorkeur voor een textielcontainer in de buurt en 28% heeft een voorkeur voor het meegeven van textiel aan charitatieve instellingen (zie figuur 8.2). Sinds 1-1-2022 worden er geen vergunningen meer afgegeven aan charitatieve instellingen voor

inzameling aan huis. Bewoners zijn natuurlijk wel vrij om hun textiel zelf in te leveren bij bijv. kringloopwinkels of charitatieve instellingen.

Figuur 8.2: Voorkeur inzamelmiddel textiel

17 van de 425 respondenten geven in de open opmerkingen aan dat er meer textielcontainers moeten komen. Momenteel staan er op 4 locaties in de openbare ruimte en op beide milieustraten gemeentelijke textielcontainers. Het is mogelijk om in overleg met Het Goed (kosteloos) locaties toe te voegen.

8.4 Voorgestelde wijzigingen

- Meer inzetten op communicatie over wat wel/niet bij het textiel mag en waar de gemeentelijke textielcontainers staan (communicatie campagne).
- Op meer locaties textielcontainers plaatsen (bijv. bij een glasbak).

9. Milieustraten

9.1 Waar staan we nu?

Sinds 1-1-2021 behoort Helvoirt tot de gemeente Vught. In de vorm van een proef van 2 jaar mogen inwoners van de gemeente Vught naast de milieustraat in Vught gebruikmaken van de milieustraat in Haaren. Deze milieustraat is eigendom van de gemeente Oisterwijk. De raad heeft een alleenrecht verleend aan de gemeente Oisterwijk voor het inzamelen, innemen, verwerken en transporteren van (grof) huishoudelijk afval. De kosten worden berekend door middel van een verdeelsleutel. Er is een overeenkomst gesloten voor een periode van 2 jaar. Het voorstel is om een nieuwe overeenkomst met Oisterwijk te sluiten om de milieustraat Haaren gezamenlijk te blijven exploiteren.

In de discussienota zijn twee draaiknoppen genoemd:

1. Meer doen met herbruikbare goederen
2. Mobiele breng/haalstations

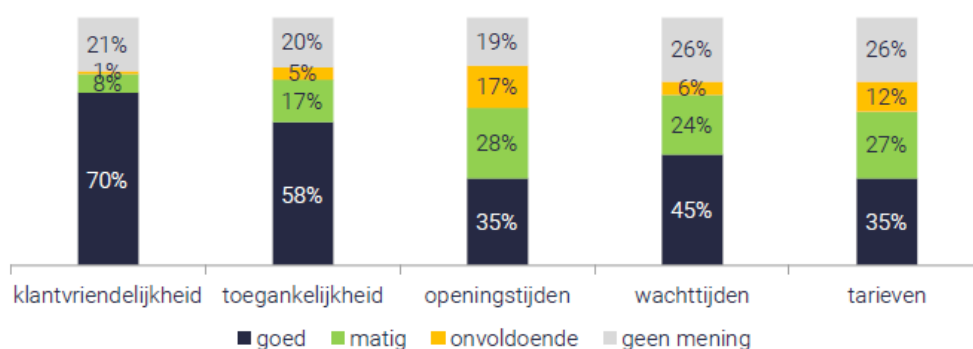
9.2 Doelstelling

Om de circulaire economie te bevorderen zullen we steeds meer richting ‘circulaire ambachtscentra’ moeten. Dit is één centrale plek waar vrijgekomen grondstoffen, producten en afval binnen de gemeente worden verwerkt en hergebruikt. Het doel is om meer te doen met hergebruik, om zo de circulaire economie te bevorderen. Concreet doel is om 700 ton extra aan herbruikbare goederen inzamelen.

9.3 Uitkomst Enquête

In de enquête zijn verschillende vragen gesteld over de milieustraat. Een ruime meerderheid (70%) van de respondenten kwalificeert de milieustraat op het aspect klanttevredenheid als goed. Ook het aspect toegankelijkheid scoort bij een meerderheid (58%) goed. Wat betreft de openingstijden, wachttijden en tarieven zijn de meningen verdeeld (zie figuur 9.1).

Figuur 9.1: Kwalificatie milieustraat op diverse aspecten

9.4 Uitvoeringsmaatregelen

9.4.1 Meer doen met herbruikbare goederen

Kringloopactiviteiten zijn om meerdere redenen belangrijk. Verlenging van de gebruiksduur van goederen draagt bij aan de milieudoelen. Een kringloopbedrijf creëert lokale (sociale)

werkgelegenheid. Tot slot biedt een kringloopbedrijf met een winkel en ophaalservice aan huis een aantrekkelijke service aan de inwoners van de gemeente. Momenteel is Vincentius de enige kringloopwinkel in Vught.

Vanwege deze toegevoegde waarde voor Mens en Milieu zijn de gemeente Vught, Vincentius Vereniging Vught (VVV) en WSD al geruime tijd met elkaar in gesprek over de mogelijkheden tot een vernieuwde kringloopsamenwerking. Het doel is om de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer te verweven met lokale herbruikbare goederen en textielinzameling en verwerking. Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, waarbij ook de mogelijkheid voor de komst van een tweede kringloopwinkel (van WSD/Het Goed) is meegenomen. Het Goed begeleidt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in samenwerking met WSD. Dit heeft geresulteerd in een intentieovereenkomst tot samenwerking ondertekend door WSD, Vincentius Vught en de gemeente Vught.

Versoepelde wet- en regelgeving maakt het makkelijker om herbruikbare goederen buiten de milieustraat te houden. Voorheen mochten herbruikbare goederen die als afval bij de gemeente (milieustraat) werden ingeleverd niet verkocht worden via de kringloopwinkel. In een bericht op de website van Circulair Ambachtscentrum staat dat het toegestaan is om op de milieustraat een gelegenheid te hebben waar inwoners materialen af kunnen geven voor hergebruik. Een inwoner die hiervoor kiest, dankt het materiaal niet af maar geeft te kennen dat het materiaal beschikbaar is voor verkoop in bijvoorbeeld een kringloopwinkel. Er moet wel een geschoolde medewerker van de milieustraat of kringloopwinkel daar aanwezig zijn om voorafgaand aan de overdracht te beoordelen of het materiaal geschikt is (er moet vraag naar zijn en het moet rechtmatig de keten weer ingaan) om direct opnieuw te gebruiken en dat opnieuw gebruik ook is toegestaan. Dit is noodzakelijk om meer herbruikbare goederen uit het restafval te halen. Daarom zijn WSD/Het Goed in overleg met Vincentius bezig om een pilot op te starten waarbij zij herbruikbare goederen aan huis ophalen en inzamelen op de milieustraat.

Het ultieme doel is een kringloopboulevard waar zowel Het Goed als Vincentius hun eigen kringloopbedrijf exploiteren, maar waarbij de processen zodanig geïntegreerd zijn dat er synergie tussen de twee organisaties ontstaat. Het vinden van een geschikte locatie voor de winkel blijkt echter een uitdaging te zijn. Onder de samenwerkingspartners leeft de wens om niet te wachten tot er een geschikte locatie is, maar om op korte termijn al zoveel mogelijk “in de geest” van de kringloopsamenwerking te gaan werken, vandaar de pilot.

WSD/Het Goed rekenen een vergoeding van €1,50 per inwoner per jaar voor het creëren van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via het ophalen van bruikbare huisraad. Het voornemen is om deze vergoeding tijdens de pilot te betalen uit het Vughtse dividend bij WSD. De resultaten en financiële gevolgen/besparingen worden tijdens de pilotperiode gemonitord.

Het Goed verwacht uiteindelijk ca. 700 ton aan herbruikbare goederen in te kunnen zamelen in de gemeente Vught. Zij geven de garantie dat minimaal 85% hiervan herbruikbaar is, dus in de winkel wordt verkocht of als grondstof wordt aangeboden. Het Goed schat dat 50% van die 700 ton anders bij het grof huishoudelijk restafval op de milieustraat terecht zou zijn gekomen. Hierdoor levert de nieuwe samenwerking een belangrijke bijdrage aan de circulaire economie. Daarnaast is het uitgangspunt om 30 mensen per jaar via de infrastructuur van het Goed aan werkervaring of een dienstverband te helpen.

9.4.2 KCA

Klein chemisch afval, zoals batterijen, spaarlampen, medicijnen, olie, wasbenzine en verf kan gratis ingeleverd worden op de milieustraat bij de KCA wagen. De KCA wagen wordt bemand door een gediplomeerd medewerker van de Afvalstoffendienst. Momenteel is de wagen tijdens openingstijden van de milieustraat in Vught altijd aanwezig. Op vrijdag is het een stuk minder druk dan op woensdag en zaterdag. Aangezien de kosten van deze service zeer hoog zijn wordt voorgesteld om de KCA wagen enkel op woensdag en zaterdag op de milieustraat te laten staan. De abonnementskosten voor de KCA wagen (exclusief verwerking) bedroegen in 2021 ca. €84.000,-. Door de wagen enkel op woensdag en zaterdag in te huren, kan bijna een derde van deze kosten bespaard worden. Bovendien kan veel KCA ook gratis ingeleverd worden bij de supermarkt, zoals batterijen en lampen. Medicijnen kunnen bewoners ook kwijt bij de apotheek. Op de milieustraat in Haaren staat de KCA wagen er altijd tijdens openingstijden, dus ook op woensdag en zaterdag.

9.5 Voorgestelde wijzigingen

- Een nieuw contract met de gemeente Oisterwijk af te sluiten, om zo de komende jaren gebruik te kunnen blijven maken van de milieustraat in Haaren.
- De KCA wagen per 1-1-2023 alleen op woensdag en zaterdag op de milieustraat in Vught laten staan.
- De ambitie van meer hergebruik door middel van een vernieuwde kringloopsamenwerking te steunen.

10. Communicatie

10.1 Waar staan we nu?

Communicatie is belangrijk als het gaat om afvalscheiding. Uiteindelijk zijn het de inwoners die het afval moeten scheiden en kunnen zorgen voor meer hergebruik. In de discussienota zijn twee manieren van communiceren benoemd:

1. Voorlichting
2. Dialoog tussen gemeente en bewoners

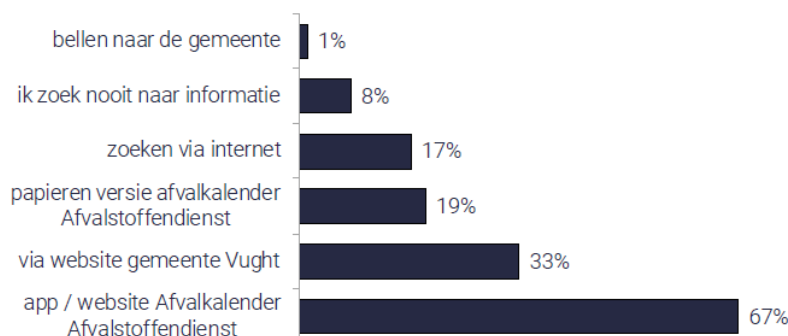
10.2 Doelstellingen

Het doel is om inwoners zo goed mogelijk te informeren over de afvalinzameling, afvalscheiding en afvalpreventie om zo de afvalscheiding te bevorderen en zuivere afvalstromen te behouden.

10.3 Uitkomst Enquête

In de enquête zijn verschillende vragen over communicatie gesteld. De meeste respondenten (67%) gebruiken de afvalkalender van de Afvalstoffendienst via de app of de website om informatie over de afvalinzameling te verkrijgen (zie figuur 10.1).

Figuur 10.1: Informatiebronnen

80% van de respondenten vindt dat de gemeente goed communiceert over afval. Maar 5% van de respondenten vindt van niet en het overige deel is neutraal (zie figuur 10.2).

Figuur 10.2

Daarnaast vindt een meerderheid (63%) dat de gemeente moet informeren over preventie van afval, dus hoe bewoners het ontstaan van afval kunnen voorkomen en hoe zij verspilling tegen kunnen gaan (zie figuur 10.3).

Figuur 10.3

Daarnaast hebben 20 respondenten een opmerking gemaakt over dat er meer voorlichting mag komen over afval scheiden, wat waar moet en hoe recycling in zijn werk gaat.

10.4 Uitvoeringsmaatregelen

10.4.1 Communicatie Campagnes

Het is belangrijk dat er verschillende communicatiecampagnes komen om zuivere afvalstromen te behouden. Dit is van belang om afvalstromen zo goed mogelijk te recyclen en om afkeur en daardoor hoge kosten te voorkomen. Voorgesteld wordt om campagnes te houden over de volgende onderwerpen:

- Campagne gericht op zuivere afvalstromen. Wat mag wel/niet in de verschillende afvalbakken en wat gebeurt er uiteindelijk met het afval.
- Voedselverspilling: hoe kunnen mensen voedselverspilling tegengaan (afvalpreventie).

10.4.2 Communicatie over wijzigingen

Het is van belang dat de wijzigingen die voortkomen uit dit plan tijdig en duidelijk gecommuniceerd worden. Alle bewoners ontvangen in het najaar een infofolder waar in staat wat er in 2023 verandert als het gaat om afvalinzameling. Daarnaast worden de wijzigingen gecommuniceerd via het Klaverblad, de website en sociale media.

10.5 Voorgestelde wijzigingen

- Verschillende communicatie campagnes per afvalstroom opzetten om zo de inwoners goed te informeren over de scheidingsregels en wat er uiteindelijk met het afval gebeurt.

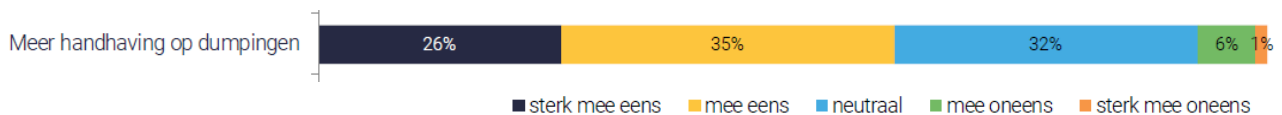
11. Zwerfafval

Dit onderwerp kwam niet terug in de discussienota of enquêtevragen, maar het is wel een onderwerp dat leeft binnen de gemeente Vught.

19 respondenten maakten een opmerking over veiligheid en hygiëne. Zij ervaren overlast van ongedierte, zwerfafval en vandalisme. Ook benoemen sommigen dat een deel van de containers gereinigd moet worden en dat de inzamelaar de containers voorzichtiger terug moet zetten. Tot slot zijn er opmerkingen over overlast van de PBD-zakken die de doorgang van het trottoir blokkeren en zoals al eerder benoemd over papier dat wegwaait of nat wordt.

Een meerderheid van de respondenten (61%) is het eens met de stelling dat de gemeente meer handhaving moet inzetten om afval naast containers of dumpingen tegen te gaan (zie figuur 11.1).

Figuur 11.1

11.1 Zwerfafvalvergoeding

De gemeente ontvangt jaarlijks een zwerfafvalvergoeding van het Afvalfonds Verpakkingen. In 2022 ontvangt de gemeente ca. €36.000,-. Dit geld wordt ingezet om het zwerfafval in de gemeente te verminderen, bijv. door het organiseren van de Landelijke Opschoondag, activiteiten op het Maurick College en ondersteuning van burgerinitiatieven. De vergoeding wordt t/m 2022 uitgekeerd aan gemeenten. In principe verdwijnt de zwerfafvalvergoeding in 2023. Het is nog afwachten of er een alternatief komt. Dat betekent dat als we de huidige activiteiten willen voortzetten, dat deze kosten ten laste van het taakveld wegen komen.

11.2 Voorgestelde wijzigingen

- De activiteiten die momenteel uit de zwerfafvalvergoeding worden betaald vanaf 2023 ten laste te brengen van het taakveld wegen, mits er geen alternatief komt.

12. Inzamelvergunningen

Regelmatig komen er aanvragen voor inzamelvergunningen van verschillende afvalstromen binnen, bijvoorbeeld van verenigingen, charitatieve instellingen of ondernemers. Het is belangrijk om één lijn te trekken bij het beoordelen van deze aanvragen.

Het voorstel is om geen inzamelvergunningen te verlenen aan organisaties (anders dan de inzameldienst(en) aangewezen door de gemeente) om de volgende redenen:

- Het zoveel mogelijk onderbrengen van de inzameling bij één inzamelaar bevordert een doelmatige, duurzame en effectieve inzameling.
- Een professionele inzameldienst biedt stabiliteit en zekerheid bij de uit te voeren werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten.
- De opbrengsten komen ten goede van de inwoners van de gemeente Vught (omdat deze meegenomen worden in de afvalstoffenheffing).
- Opmerkingen, vragen en klachten komen bij één professionele partij terecht.
- Een professionele inzameldienst zorgt voor duidelijk inzicht in de hoeveelheden ingezameld afval.
- Er is complexe wet- en regelgeving verbonden aan afvalinzameling waarbij certificaten of andere voorwaarden vaak verplicht zijn.

12.1 Voorgestelde wijzigingen

- Per 1-1-2023 geen inzamelvergunningen meer verlenen aan organisaties, anders dan de inzameldienst aangewezen door de gemeente.

13. Begroting Uitvoeringsmaatregelen

In onderstaand overzicht zijn de verwachte kosten weergegeven. Alle kosten komen ten laste van de afvalstoffenheffing, behalve de zwerfafvalvergoeding. Het uitgangspunt is dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is.

De verwachte besparing kan lager uitvallen door andere effecten, zoals fluctuerende opbrengsten of stijgende verwerkingskosten.

Voorgestelde wijziging	Financiële gevolgen	Inschatting meer/minder kosten	Startjaar kosten
Restafval			
Luiers niet meer verbranden maar recyclen	Ja	Extra kosten/besparing moet onderzocht worden	?
Bijplaatsen luiercontainers, zodra luiers gerecycled worden	Ja	Extra kosten moeten onderzocht worden	?
Uitgeven 40 liter bakken	Nee		2022
Maximaal twee restafvalcontainers toestaan	Nee		2022
Groente, Fruit en Tuinafval (GFT)			
Elk huishouden 10 gratis ledigingen van de groene container geven, bij meer ledigingen betalen bewoners een bedrag per lediging.	Ja	Kostenbesparing: -€40.000 <i>Uitgegaan van 2 euro per ledigingen en gemiddeld 12 ledigingen per jaar.</i>	2024
Uitgeven 40 liter bakken	Nee		2022
Afschaffen snoeihoutroute	Ja	Kostenbesparing: -€35.000	2023
Extra compostdag in het najaar	Ja	Extra kosten: €2.500	2023
Uitbreiden hoogbouwpijlot + keukenemmertjes	Ja	Extra kosten: €10.000	2023
Maximaal twee groene containers toestaan	Nee		2022
Plastic, blik en drinkpakken (PBD)			
Volgen ontwikkelingen nascheiding	Nog niet		-
Communicatie campagne kwaliteit PBD	Ja	Zie communicatie	2023
Oud papier en karton (OPK)			
Per 1-4-2023 papiercontainers uitzetten bij bepaalde routes	Ja	Eenmalige investering: €120.000 <i>De kosten komen ten laste van het investeringskrediet 'Minicontainers restafval en gft'. De kapitaallasten (83K) van het hele investeringskrediet worden vanaf 2024 in de begroting opgenomen als de investering in 2023 gereed is.</i>	2024
Ophaalfrequentie verlagen naar 1x per 4 weken	Ja	Kostenbesparing: -€129.000	2023
Mogelijkheden Ja/Ja sticker verkennen	Nog niet		2023
Glas			
Onderzoeken of er meer (ondergrondse) glasbakken geplaatst kunnen worden	Ja	Extra kosten: €1200 <i>Uitgegaan van bijplaatsen 3 glasbakken</i>	2022/2023
Textiel			

Communicatie campagne textiel	Ja	Zie communicatie	2023
Op meer locaties textielcontainers plaatsen	Nee		2022/2023
Milieustraat			
Blijven gebruiken milieustraat Haaren	Ja	De kosten bedragen €80.000 per jaar. Deze betalen we momenteel ook al dus het zijn geen extra kosten	2023
KCA wagen alleen op woensdag en zaterdag	Ja	Kostenbesparing: -€25.000	2023
Meer hergebruik door nieuwe kringloopsamenwerking	Nog niet		?
Communicatie			
Opzetten verschillende communicatiecampagnes	Ja	Eenmalige kosten: €10.000	2023
Communiceren wijzigingen afvalbeleid	Ja	Eenmalige kosten: €5.000	2022/2023
Zwerfafval			
Activiteiten zwerfafval als zwerfafvalvergoeding vervalt	Ja	Extra kosten: €36.000 (taakveld wegen, dus geen gevolgen voor afvalstoffenheffing)	2023
Totale besparing t.o.v. 2022	2023: -€124.300 2024: -€106.300 <i>Dit is de besparing ten opzichte van 2022. Deze is lager door kapitaallasten investeringskrediet.</i>		